



۱- تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 46 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 67 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 138 \\ - 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 837 \\ - 729 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 397 \\ - 154 \\ \hline \end{array}$$

۲- در جاهای خالی، عددهای مناسب بنویسید.

صدگان	دهگان	یکان	➔	صدتایی	ده‌تایی	یکی
۳	۲	۴		۳	۱	...

---

صدگان	دهگان	یکان	➔	صدتایی	ده‌تایی	یکی
۴	۸	۳		۳	...	۳

---

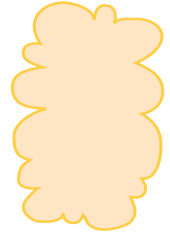
صدگان	دهگان	یکان	➔	صدتایی	ده‌تایی	یکی
۷	۰	۰		۶	...	۱۰

ده تایی	یکی
۵	۱۰
<del>۶</del>	<del>۱</del>
-۲	۵
۳	۵

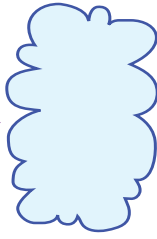


$$\begin{array}{r} 510 \\ \cancel{60} \\ -25 \\ \hline 35 \end{array}$$

ده تایی	یکی
۶	۱۸
<del>۷</del>	<del>۸</del>
-۲	۹
۴	۹



صد تایی	ده تایی	یکی
۱	۱۳	
<del>۲</del>	<del>۳</del>	۴
-۱	۵	۲
۰	۸	۱



صد تایی	ده تایی	یکی
۲	۱۴	
<del>۳</del>	<del>۵</del>	۱۳
-۱	۸	۷
۱	۶	۶



صد تایی	ده تایی	یکی
	۹	۱۰
<del>۶</del>	<del>۰</del>	
<del>۷</del>	<del>۱</del>	
-۲	۵	۵
۳	۴	۵

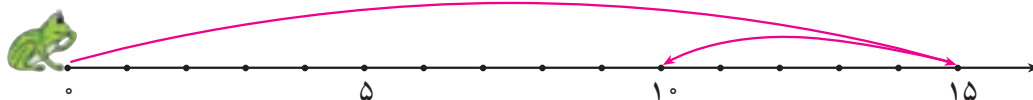
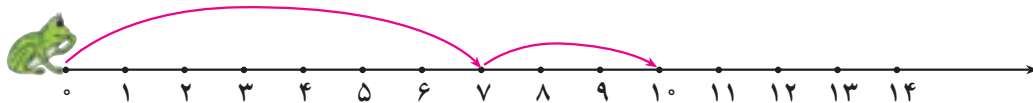
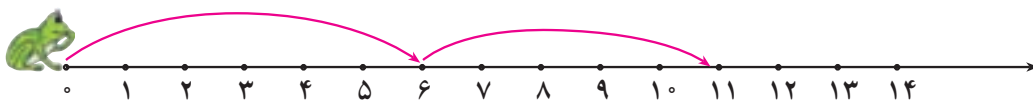


صد تایی	ده تایی	یکی
۷	۱۳	
<del>۸</del>	<del>۴</del>	۱۳
<del>۹</del>	<del>۵</del>	<del>۴</del>
-۲	۷	۸
۵	۶	۵





۱- جمع یا تفریق مربوط به هر محور را بنویسید.



۲- در جاهای خالی، عددهای مناسب بنویسید.

$$\begin{array}{r} ۸۴ \\ - ۵ \square \\ \hline ۳۱ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴ \square \\ - ۲۳ \\ \hline ۲۶ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۹۳ \\ - \square \\ \hline ۸۵ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square ۳ \square \\ - \square ۶ \\ \hline ۷۲۳ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square ۴ ۲ \\ - ۴ \square ۸ \\ \hline ۴۲ \square \end{array}$$

۳- هر جفت از عددهای زیر را با هم جمع کنید.

۲۵۴ و ۷۰۰

۲۸۹ و ۴۹۳

۸۳ و ۱۲۰

۸ و ۹۹۲



## تمرین جمع و تفریق

جمع و تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۱۵ \\ - ۶۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۹۵ \\ + ۷۶ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۳۴ \\ - ۲۷ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۸۱ \\ + ۴۱۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۷۳ \\ - ۳۹۵ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۲۲ \\ - ۹۸ \\ \hline \end{array}$$

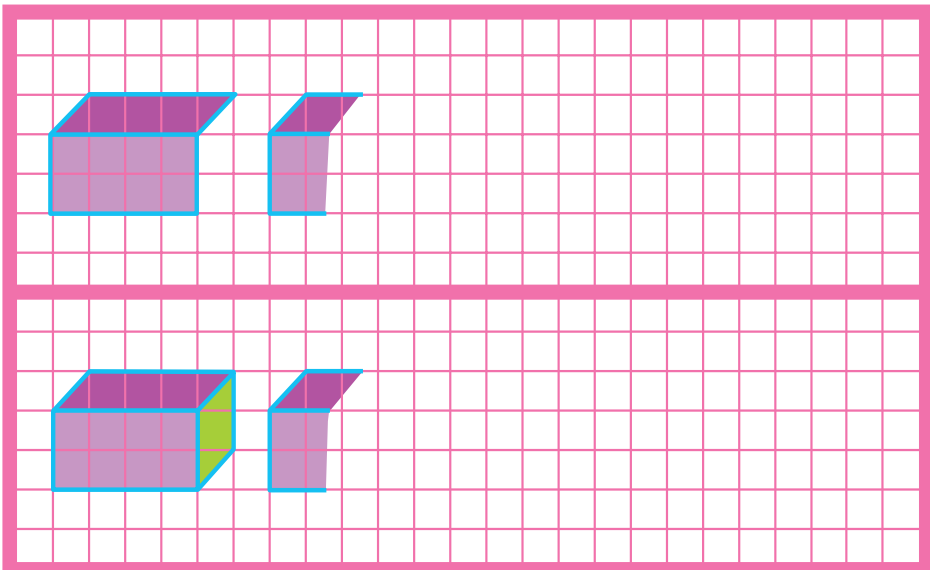
$$\begin{array}{r} ۵۸ \\ + ۶۴۲ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۰۰ \\ - ۲۵۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۰۰ \\ - ۳۰۲ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۸۸ \\ + ۱۱۱ \\ \hline \end{array}$$

سه شکل مانند شکل سمت چپ رسم کنید.





## مسئله حل کنید



۱- کتابخانه‌ی دبستانی ۳۴۵ جلد کتاب داشت. دانش‌آموزان این دبستان، ۷۸ جلد کتاب به این کتابخانه هدیه کردند. حالا این کتابخانه چند جلد کتاب دارد؟

.....  
 .....

۲- جهاد کشاورزی با همکاری مردم در یک روستا ۱۴۱ خانه و در روستای دیگر، ۱۶۷ خانه ساخته است. در این دو روستا چند خانه ساخته شده است؟

.....  
 .....

۳- فاصله‌ی یک روستا تا تبریز، ۱۷۸ کیلومتر و فاصله‌ی آن تا زنجان، ۲۳۰ کیلومتر است. این روستا به تبریز نزدیک‌تر است یا زنجان؟ چند کیلومتر؟

.....  
 .....

۴- اداره‌ی کشاورزی یک شهرستان به یکی از روستاهای محل، یک بار ۶۰۰ کیلوگرم و بار دیگر، ۳۷۹ کیلوگرم کود شیمیایی تحویل داد. در این دو نوبت، چند کیلوگرم کود تحویل داده است؟ در کدام نوبت، کود بیش‌تری تحویل داده است؟ چند کیلوگرم؟

.....  
 .....

۵- دبستانی ۴۷۶ دانش‌آموز دارد که ۴۵ نفر آن‌ها در کلاس پنجم و ۴۹ نفر در کلاس چهارم درس می‌خوانند. کلاس‌های چهارم و پنجم این دبستان چند نفر دانش‌آموز دارند؟ در کلاس‌های دیگر این دبستان، چند نفر دانش‌آموز درس می‌خوانند؟

.....  
 .....

به جمع و تفریق روبه‌رو توجه کنید.

عدد اول	۵۹	→	۲۴
عدد دوم	- ۲۴	→	+ ۳۵
باقی مانده	۳۵	→	۵۹

همان‌طور که می‌بینید، برای این که بدانیم تفریقی که انجام داده‌ایم درست است یا نه، عدد دوم (عدد کوچک‌تر) را با باقی‌مانده جمع کرده‌ایم و حاصل جمع مساوی عدد اول شده است؛ این عمل **امتحان تفریق** است.

اگر این حاصل جمع با عدد اول مساوی نشد باید، هم تفریق و هم جمع، را دوباره با دقت بیشتری انجام داد.

تفریق‌های زیر را انجام دهید و بعد، درستی هر یک را امتحان کنید.

$$\begin{array}{r} 986 \\ - 563 \\ \hline \end{array}$$



$$\begin{array}{r} 581 \\ - 65 \\ \hline \end{array}$$



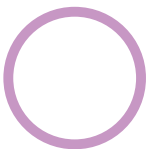
$$\begin{array}{r} 439 \\ - 285 \\ \hline \end{array}$$



$$\begin{array}{r} 741 \\ - 385 \\ \hline \end{array}$$



نام هر شکل را در زیر آن بنویسید.



.....

.....

.....

.....

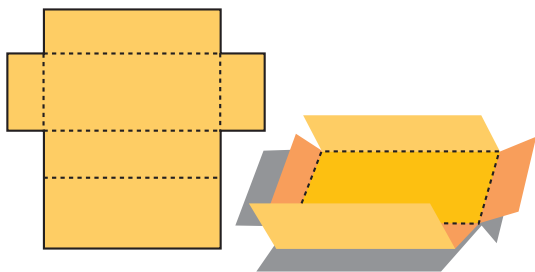
.....



هر یک از این جعبه‌ها به شکل یک **مکعب مستطیل** است. در اطراف خود، چه چیزهای دیگری می‌بینید که به شکل مکعب مستطیل است؟



یک قوطی کبریت را روی کاغذ بگذارید و با مداد، دور آن خط بکشید. قوطی کبریت را روی این شکل بچرخانید طوری که به حالت «+» درآید، سپس دور آن را خط بکشید. به این ترتیب، شکل چند مستطیل رسم خواهد شد؟

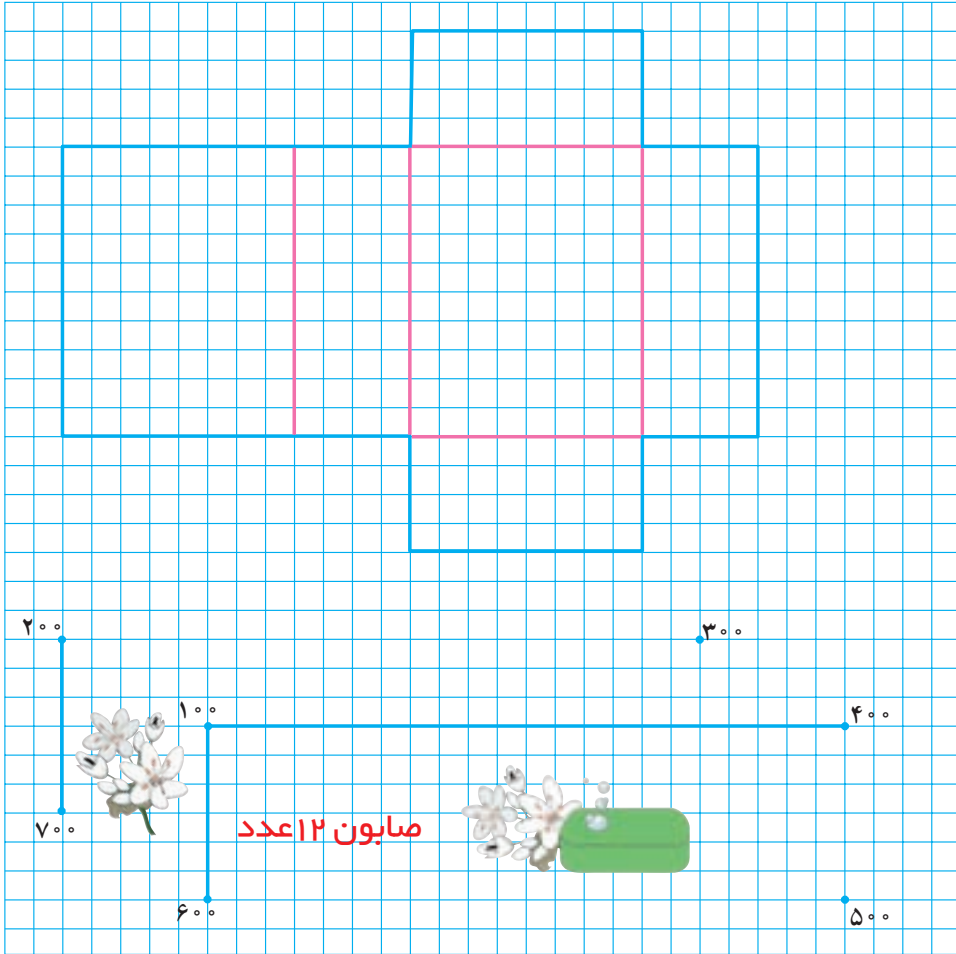


یک قوطی کوچک به شکل مکعب مستطیل بردارید و به کمک آموزگار خود، مانند شکل روبه‌رو آن را بپريد و باز کنید.



## ساختن مکعب مستطیل

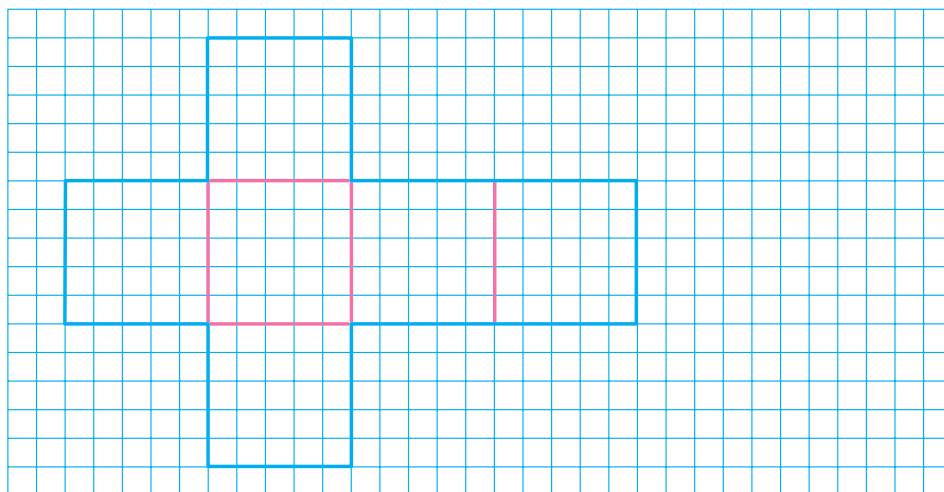
با استفاده از شکل زیر و به کمک آموزگار خود، یک مکعب مستطیل درست کنید.



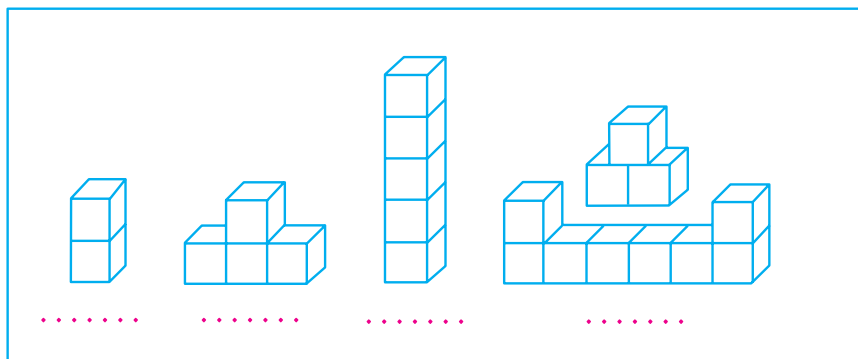




شکل زیر را روی یک قطعه مقوّا بکشید. با قیچی از روی خط‌های آبی ببرید و با تا کردن آن از روی خط‌های قرمز یک مکعب درست کنید (مانند صفحه‌ی قبل).



هر یک از شکل‌های زیر از چند مکعب درست شده است؟

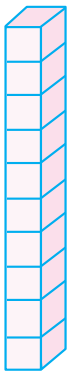




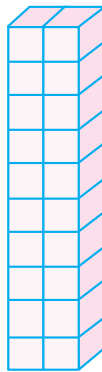
کدام یک از شکل‌های زیر، مکعب مستطیل است؟ با علامت (x) مشخص کنید.



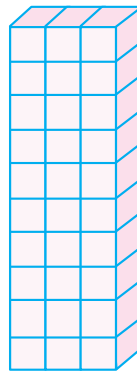
هر یک از شکل‌های زیر، از چند مکعب درست شده است؟



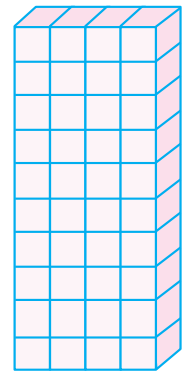
.....



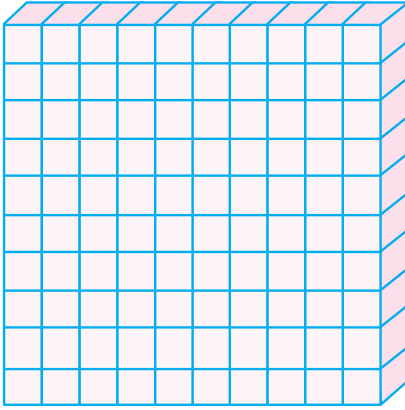
.....



.....



.....



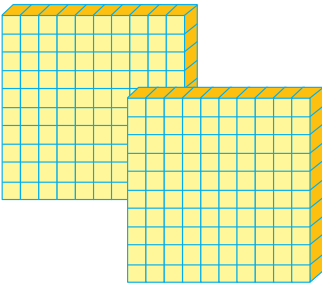
صدتایی



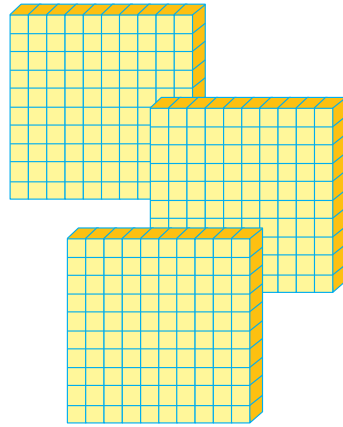
دهتایی



یکی



(دویست) ۲۰۰ = دو صدتایی



(سیصد) ..... = سه صدتایی